



DEEL 1

Leeft u om te werken of werkt u om te leven? Steeds meer Nederlanders dromen van een vervroegd pensioen. Of van een sabbatical: een jaartje weg uit de ratrace om te reizen, te studeren of een andere passie te volgen. Beleggen kan helpen deze dromen te financieren.

TIP

voor de planner

Inflatie maakt alles duurder. Neem dat mee in de **kosteninschatting** voor een jaar levensonderhoud.



OVER DE AUTEUR

Manno van den Berg schreef als financieel journalist 20 jaar over geldzaken en is co-auteur van het boek 'Beleggen is niet eng'.

Een jaar ertussenuit of enkele jaren eerder met pensioen vergt gedegen financiële voorbereiding. Hoeveel is er straks nodig? Wat moet ik nu opzijzetten? Een goed begin is de huidige inkomsten en uitgaven op een rij te zetten.

HET *goede leven* BEGINT MET EEN SIMPEL HUISHOUDBOEKJE

De hogere AOW-leeftijd is veel Nederlanders een gruwel. De wens eerder te stoppen met werken komt in talloze onderzoeken prominent naar voren. Ook neemt de werkdruk toe: een jaartje sabbatical wordt populairder, ook werkgevers zijn hierbij toeschietelijker.

Maar wat kost het, een jaar niet werken? Hoe verder weg in de toekomst, des te lastiger is dat in

te schatten. Zeker bij een vervroegd pensioen moet je al snel twintig, dertig of misschien wel veertig jaar in de toekomst vooruitplannen. Onzekerheden zoals inflatie, het toekomstige uitgavenpatroon en wettelijke veranderingen (bijvoorbeeld op fiscaal gebied) maken die planning erg lastig.

Inzicht in de huidige uitgaven en inkomsten kan helpen. Dit maakt duidelijk wat u per maand opzij kunt zetten, maar geeft ook

een idee van wat u per maand nodig heeft om rond te komen.

INZICHT DANKZIJ HUISHOUDBOEKJE

Het bijhouden van een financieel overzicht is niet de leukste bezigheid. Gelukkig zijn er veel digitale huishoudboekjes, al dan niet gratis, die deze taak vergemakkelijken. Ook is het bij veel betaalrekeningen mogelijk om inkomsten en uitgaven te categoriseren, zodat er meer overzicht ontstaat.